

T E R R I T O R I U M B R E S S A N E N S E,

vulgo

P A Y S D E B R E S S E.

Vm Sabaudia, uti suo loco dictum, explicari solent, tanquam partes ejus, Comitatus Genevensis, Maurianensis, Tarentasius, Marchionatus Suse, & aliquot dominia, Ditio denique Bressianensis, vulgo

Termini.

An sedes Segusianorum.

Fluvii. Rhodanus.

Pays de Bresse. Hanc ab Occidente claudit Araris fluvius, Lugdunum inter & Montballey: à septentrione Burgundiæ comitatus: ab Oriente lacus Lemanus ac Genevensis territorium: à Meridie Lugdunensis & Viennensis tractus. Sunt qui sedē Segusianorum esse volunt, quos refutat in Gallia sua Paulus Merula partis I I lib. I I I, cap. x x v I: ubi Lugdunenses vult esse Segusianos, idque fretus autoritate Ios. Scaligeri scribentis: *Lugdunum est in Segusianis, ut illud alterum in Condenis ad Garumnā. Sed & totus pagus Forensis, le pays de Fores, continetur in Segusianis, & vetus inscriptio exstat in oppido Furs, in qua mentio est Fori Segusianorum. Nam à Foro Forenses dicti, & ipsum oppidum Furs.* Segusianos Bresse vertit Villanovanus, Forenses P. Sanjulianus, Lionnois Abrahamus Ortelius, qui tamen Bourgum, Bressiæ urbem, sedem vocat Segusianorum in tabula Sabaudia: Segusianos Brixiam; & Baugiacum putat Philibertus Pingonius: *Pays de Bresse, & Bressantz, Pignetis & Vigenereus, eam Sabaudia partem, quæ hodie Burgo Bresso, Scudus.* Tota ab Occidente Arari, Ab Oriente, & Meridie, Rhodano intercipitur, clauditurque. Atque hac occasione visum de utroque latiore instituire discursum. Rhodanus fluvius Romanis Græcisque scriptoribus notissimus. In universum Gallis nominatur *le Rhosne*. Plinius à Roda, Rhodiorum in illo tractu colonia, nomen impositum scribit. Sic Hieronymus, in epistolam ad Galatas, de Lugduno: oppidum Rodani coloni Rhodiorum locaverunt, unde amnis Rhodanus nomen accepit. Oritur haud procul Danubii, Rhæni, Arolæ, Ticini, aliorumque fontibus, prope montem, qui vulgo Briga. Lacum Lemani prope pagum *Neuf-ville* ingressus, servato fere colore, permeat, & ad Genevensium urbem egressus rapido cursu pergens, Bressiamque radens, Lugdunum, Avenionem, Arelate præterlapsus, in mare Mediterraneum pluribus se Gallia.

ostiis exonerat: septem, ut scribit Apollonius in Argonauticis; quinque, ut Diodorus; tribus, ut Artemidorus apud Strabonem, & Plinius; duobus, ut Polybius, eodem Strabone teste. Hodie quinque, aut plura numerant, nominantque accolæ, *Gras Neuf, Gras d'Orgon, Gras Paulet, Gras Grant, Gras d'Enfer, Gras de Passon.* quorum postremum, quod versus Massiliam sit, Massaleoticum appellat Plinius. Pomponius Mela lib. 2: *Rhodanus non longe ab Istri, Rhenique fontibus surgit: deinde Lemanno lacu acceptus tenet impetum, seque per medium integer agens, quantus venit egreditur. Inde contra in Occidentem ablatum aliquandiu Gallias dirimit. Post cursu in meridiem abducto, hac intrat: accessuque aliorum amnium jam grandis & subinde grandior inter Volcos & Cavaras emittitur.* Clarius Ammianus Marcellinus lib. x v, cujus totus de hoc fluvio locus dignus est qui adscribatur: *A Pæninis Alpibus effusore copia fontium (tres ab accolis monstrari solent) Rhodanus fluens, & proclivi impetu ad planiora digrediens, proprio agmine ripas occultat, & paludi sese ingurgitat nomine Lemanno: eamque intermeans nusquam aquis miscetur externis, sed altrinsæ summitates undæ præterlabens, segniores queritans exitus, viam sibi veloci impetu molitur. Vnde sine jactura rerum per densa paludum fertur, & Sequanos, longæque progressus Viennensem latere sinistro perstringit, dextro Lugdunensem: & emensus spatia fluctuosa Ararim, quem Sauconnam appellant, inter Germaniam primam fluentem, suum in nomen adsciscit. qui locus exordium est Galliarum (excluebatur enim antiquis Galliarum limitibus ea, quæ Narbonensis & Provincia Romanorum dicebatur) exinde non millenis passibus, sed leucis itinera metiuntur: ubi auctus Rhodanus, aquis advenis locupletior, vehit grandissimas naves, ventorum flatu jactari sæpius adsuætas: finitusque inter valles, quas ei natura præscripsit, spumens Gallico mari miscetur, per patulum finem, ab Arelate octavo decimo fere lapide disparatum. Excipit Rhodanus Arvam, Ararim, Isaram, Druentiam, aliosque, & ad dexteram ripam Nardonem cum aliis. Ab origine sua usque ad introitum lacus non est patiens navium, neque à ponte Helvetico suburbii Genevensis usque ad proximum oppidum Seissel.*

Araris Bressianensem regionem ab Occidente finit ac irrigat. hodie Saone vel Saune. quod nomen, quam putatur, antiquius est. Ammianus lib. x v: *Ararim, quam Sauconnam appellant. melius forte an Saonnam.* Oritur haud longe à fontibus Mosæ, Mosellæque, Rhodano non

Araris, vel Saone.

D d d

minor,